

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne zasady dla dostarczania podstawowych informacji w sprawie parytetów siły nabywczej (PPP) oraz ich wyliczenia i rozpowszechnienia

COM(2006) 135 wersja ostateczna — 2006/0042 (COD)

(2006/C 318/07)

Dnia 20 lipca 2006 roku Rada, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 20 lipca 2006 r. Sprawozdawcą był Sergio E. SANTILLÁN CABEZA.

Na 429. sesji plenarnej w dniach 13 — 14 września 2006 r. (posiedzenie z dnia 13 września 2006 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 182 do 3 — 12 osób wstrzymało się od głosu — przyjęła następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego podstawę prawną do wprowadzenia parytetów siły nabywczej (PPP), ponieważ zwiększy to przejrzystość, aktualność oraz jakość całego procesu tworzenia PPP, zarówno na szczeblu wspólnotowym jak i krajowym.

1.2 Zważywszy na istotne znaczenie kwestii będącej przedmiotem omawianego wniosku oraz na potrzebę ustanowienia wiążących zasad określających kompetencje Komisji i państw członkowskich oraz jednolitej podstawy do wyliczenia i rozpowszechnienia informacji w sprawie PPP, Komitet zaleca natychmiastowe zatwierdzenie niniejszego projektu rozporządzenia.

1.3 Jednakże, EKES pragnie zauważyć, że z uwagi na związane z tym koszty, Komisja (Eurostat) oblicza PPP w odniesieniu do poszczególnych państw, nie regionów⁽¹⁾. Niemniej jednak, wyliczenia te są używane między innymi do oceny wyników gospodarczych regionów. Na podstawie dostępnych danych można wnioskować, że w niektórych wypadkach istnieją w obrębie państw członkowskich znaczące różnice regionalne, jeśli chodzi o ceny towarów i usług. Pomimo iż instytucje statystyczne odpowiedzialne za gromadzenie podstawowych informacji stosują przestrzenne czynniki korygujące, niezbędne jest by czynniki te właściwie zapobiegały nieprawidłowościom przy wyliczaniu PPP. Zaleca się zatem, by państwa członkowskie podjęły wszelkie możliwe starania, zarówno pod względem ekonomicznym, jak i technicznym, by zapewnić możliwie najwierniejsze odzwierciedlenie przez przestrzenne współczynniki korygujące geograficznego zróżnicowania cen.

1.4 Z powyższych względów, ustanowienie okresu sześciu lat jako minimalnej częstotliwości dokonywania przeglądu

współczynników przestrzennych wydaje się nazbyt długie i powinno zostać skrócone. Podobnie, ponieważ częstotliwość dostarczania podstawowych informacji określona w projekcie rozporządzenia jest częstotliwością minimalną⁽²⁾, informacja o cenach powinna być dostarczana w miarę możliwości co dwa lata⁽³⁾ (w projekcie jest mowa o minimum trzech latach).

1.5 Ogólnie rzecz biorąc, należy podkreślić potrzebę podjęcia wysiłków na rzecz zwiększenia skuteczności aparatu statystycznego UE, zarówno pod względem zasobów technicznych, jak i ludzkich oraz koordynacji między Eurostatem a krajowymi instytucjami statystycznymi odpowiedzialnymi za obliczanie PPP.

2. Parytety siły nabywczej (PPP)

2.1 Program Eurostat-OECD PPP został ustanowiony na początku lat osiemdziesiątych w celu porównywania, w regularnych i odpowiednich odstępach czasu, PKB państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw należących do OECD⁽⁴⁾. PPP stanowią rodzaj kursów wymiany walut, które przeliczają wskaźniki ekonomiczne wyrażone w nominalnych walutach krajowych na wspólną sztuczną walutę nazywaną Standardem Siły Nabywczej (PPS), która równoważy siłę nabywczą różnych walut krajowych.

2.2 Zagregowane dane ekonomiczne dotyczące wielkości wyrażone w PPP otrzymuje się w wyniku podziału ich pierwotnej wartości w krajowych jednostkach walutowych przez odpowiadające im PPP. PKB krajów wyrażone w PPS przy zastosowaniu PPP jako czynników konwersji odzwierciedla zatem czyste porównanie wielkości, skoro komponent poziomu ceny został usunięty.

⁽²⁾ Załącznik 1, Metodologia, 2.1

⁽³⁾ Ceny, o których tu mowa to „ceny dóbr konsumpcyjnych i usług oraz związane z nimi wskaźniki reprezentatywności”, „ceny dóbr na wyposażenie” oraz „ceny projektów budowlanych”.

⁽⁴⁾ Niemniej, początki międzynarodowych porównań cen i wysokości PKB sięgają eksperymentalnych porównań przeprowadzanych przez Organizację Europejskiej Współpracy Gospodarczej (Organisation for European Economic Cooperation-OEEC) w latach pięćdziesiątych.

⁽¹⁾ Istnieją 254 regiony na poziomie NUTS II. Rozporządzenie (WE) nr 1059/2003, załącznik I

2.3 PPP są równocześnie deflatorami cenowymi i konwertorami walut. Wraz z wprowadzeniem waluty euro w państwach członkowskich strefy euro, po raz pierwszy ceny mogą być porównywane bezpośrednio między tymi krajami, chociaż euro ma jednak różną siłę nabywczą, która zależy od krajowych poziomów cen. Innymi słowy, dla krajów nie należących do strefy euro, PPP pozostają konwertorami walut i eliminują skutki różnych poziomów cen, podczas gdy dla krajów strefy euro, spełniają jedynie tę ostatnią funkcję deflatora cen.

2.4 PPP wylicza się stosując koszyk porównywalnych towarów i usług, biorąc pod uwagę między innymi klasyfikację konsumpcji indywidualnej według celu użycia (COICOP)⁽⁵⁾ oraz klasyfikację produktów według rodzaju działalności (CPA). Prace przygotowawcze prowadzone są w jednym lub kilku miastach leżących w obrębie danego terytorium gospodarczego (przeważnie wyłącznie w stolicach państw członkowskich). Większość państw członkowskich stosuje przestrzenne czynniki korygujące w celu uwzględnienia różnic regionalnych, chociaż niektóre państwa członkowskie biorą pod uwagę wyłącznie dane dotyczące stolicy z uwagi na to, że niewielki obszar geograficzny danego państwa niweluje zróżnicowania regionalne.

3. PPP a Produkt Krajowy Brutto (PKB)

3.1 PKB prezentuje wyniki całej działalności podmiotów gospodarczych na danym terytorium gospodarczym oraz w danym okresie, wynoszącym zazwyczaj rok. PKB wylicza się zgodnie z systemem krajowej rachunkowości, którym dla UE jest europejski system zintegrowanych rachunków gospodarczych 1995 (ESA-95). PKB może być zmierzony z punktu widzenia produkcji, wydatków i przychodów. Dla celów PPP pomiar wydatków jest w szczególności istotny. Pokazuje zakres, w jakim towary i usługi produkowane (lub przywołane) przez gospodarke danego kraju są wykorzystywane do konsumpcji prywatnej, konsumpcji publicznej, tworzenia kapitału lub do wywozu.

3.2 Aby osiągnąć rzeczywiste porównanie wielkości, należy stosować czynniki konwersji (deflatory przestrzenne), które odzwierciedlą różnice w poziomie cen pomiędzy krajami. Kursy wymiany nie mogą być stosowane, gdyż zazwyczaj odzwierciedlają inne elementy niż tylko różnice cenowe.

3.3 W związku z tym PPP między walutami różnych krajów zostały szczególnie rozwinięte, aby można je było odpowiednio wykorzystać jako czynniki konwersji przestrzennej.

4. Zastosowania PPP

4.1 Początkowo, PPP były stosowane głównie przez międzynarodowe organizacje takie jak Eurostat, MFW, OECD, Bank Światowy i Organizację Narodów Zjednoczonych. Ale z czasem PPP zaczęto stosować coraz powszechniej i są one obecnie wykorzystywane przez agencje rządowe, uniwersytety, instytuty badawcze oraz przedsiębiorstwa publiczne i prywatne. Banki używają PPP w analizach ekonomicznych i do monitorowania kursów wymiany; natomiast osoby prywatne i ich pracodawcy stosują je do wyliczenia wynagrodzenia przy przenoszeniu się z jednego kraju do drugiego.

(5) System stosowany przez organy międzynarodowe (Organizację Narodów Zjednoczonych, Międzynarodowy Fundusz Walutowy itp.)

PPP mogą być również używane w międzynarodowych negocjacjach zbiorowych na temat płac.

4.2 PPP są bardzo istotnymi czynnikami dla UE zarówno z ekonomicznego, jak i politycznego punktu widzenia. Po pierwsze, zgodnie z zasadami mają być stosowane do funduszy strukturalnych⁽⁶⁾. Po drugie, stanowią obowiązkowy punkt odniesienia dla Funduszu Spójności⁽⁷⁾. Jednakże, należy podkreślić, że w pierwszym przypadku (fundusze strukturalne), wyliczenie oparte jest na produkcie krajowym brutto (PKB) na głowę, podczas gdy w drugim wypadku (Fundusz Spójności) jest ono oparte na produkcie narodowym brutto (PNB). Projekt rozporządzenia będący przedmiotem niniejszej opinii odwołuje się wyłącznie do PKB⁽⁸⁾.

4.3 PPP są również używane do ustalenia współczynników korygujących, które stosuje się do wynagrodzeń i emerytur urzędników wspólnotowych i innych pracowników Wspólnot Europejskich⁽⁹⁾.

5. Wniosek dotyczący rozporządzenia

5.1 Celem proponowanego rozporządzenia jest wypełnienie luki prawnej poprzez stworzenie ram prawnych do wyliczania PPP. Ma to na celu poprawę przejrzystości i jakości danych dostarczanych przez państwa członkowskie poprzez ustanowienie wspólnych zasad dla dostarczania podstawowych informacji (art. 1). Osiągnięcie zamierzonego celu byłoby korzystne nie tylko dla Eurostatu jako koordynatora wyników, ale również dla instytucji statystycznych każdego państwa.

5.2 Określenie ról i kompetencji. Komisja ma być odpowiedzialna, poprzez Eurostat, za koordynację dostarczania podstawowych informacji; wyliczenie i publikację PPP oraz rozwijanie metodologii w konsultacji z państwami członkowskimi (art. 4 ust.1), natomiast państwa członkowskie mają dostarczać podstawowych informacji, udzielać pisemnego zatwierdzenia wyników badania i sprawdzać wiarygodność danych (art. 4 ust. 2).

(6) Zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 1260/1999, fundusze strukturalne stosują się jedynie do tych regionów, w których PKB na mieszkańca mierzony w PPP jest niższy od 75 % średniej wspólnotowej. Dotyczy to również państw, które przystąpiły od tego czasu do UE (załącznik II do Aktu Przystąpienia z 2003 r.).

(7) Jeśli chodzi o Fundusz Spójności, to art. 2 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1164/1994 z dnia 25 maja 1994 r. stanowi, że Fundusz stosuje się „[...] w państwach członkowskich, w których produkt narodowy brutto (PNB), mierzony według parytetu siły nabywczej, jest mniejszy od 90 % średniej wspólnotowej [...]”.

(8) Artykuł 3 zawiera następującą definicję: „Parytety siły nabywczej” lub „PPP” oznaczają przestrzenne deflatory oraz konwertory walut, które eliminują skutki różnic w poziomach cen między krajami, a zatem pozwalają na porównania wielkości komponentów PKB oraz poziomów cen..

(9) Regulamin Pracowniczy urzędników i warunki zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich, załącznik XI, art. 1 („Parytety gospodarcze są wyliczone w taki sposób, aby każdy podstawowy komponent mógł być sprawdzony w badaniu bezpośrednim co najmniej raz na pięć lat”).

5.3 Instytucje statystyczne państw członkowskich mają przekazywać do Eurostatu podstawowe informacje zgodnie z jednolitymi parametrami i przy zachowaniu jednolitego formatu technicznego (art. 5 i załącznik I).

5.4 Jednostki statystyczne, o których mowa, to jednostki określone w rozporządzeniu Rady (WE) nr 696/1993 lub inne, które mają być stworzone w późniejszym terminie (art. 6), natomiast zadaniem Komisji i państw członkowskich jest ustanowienie systemu kontroli jakości (art. 7).

5.5 Eurostat wylicza PPP w odniesieniu do każdego roku kalendarzowego (art. 8) i będzie odpowiedzialny za publikowanie ich na poziomie zagregowanym dla każdego państwa członkowskiego (art. 9).

5.6 Projekt rozporządzenia nie zobowiązuje państw członkowskich do podejmowania badań wyłącznie w celu ustalenia współczynników korygujących, które stosuje się do wynagrodzeń i emerytur urzędników wspólnotowych i innych pracowników (art. 10).

5.7 Czasowe i przestrzenne wskaźniki korygujące. PPP wylicza się na podstawie **krajowych rocznych średnich cen (art. 2 ust. 2)**. Zważywszy, że „gromadzenie danych może ograniczać się do jednego lub kilku miejsc w ramach danego terytorium gospodarczego” i ponadto „do konkretnego okresu”, państwa członkowskie powinny stosować **czasowy czynnik korygujący** (obejmujący wstecznie okres nie dłuższy niż rok) oraz **przestrzenny czynnik korygujący** (obejmujący wstecznie okres nie dłuższy niż sześć lat) (załącznik I Metodologia, sekcje 2-4).

Bruksela, 13 września 2006 r.

Przewodnicząca

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Anne-Marie SIGMUND

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie elektronicznego środowiska dla urzędów celnych i handlu

COM(2005) 609 końcowy — 2005/0247 (COD)

(2006/C 318/08)

Dnia 17 stycznia 2006 r. Rada, działając na podstawie art. 95 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja ds. Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 12 lipca 2006 r. Sprawozdawcą był Umberto BURANI.

Na 429. sesji plenarnej w dniach 13-14 września 2006 r. (posiedzenie z dnia 13 września 2006 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 190 głosami — 3 osoby wstrzymały się od głosu — przyjął następującą opinię:

1. Wprowadzenie

1.1 Wniosek Komisji dotyczy nowego projektu związanego z elektroniczną administracją celną, dzięki któremu europejski system celny powinien stać się ostatecznie w pełni zautomatyzowany, interoperacyjny, bezpieczny, dostępny oraz skuteczny, jak również zyskać całkowicie elektroniczny charakter. Stanowi on konieczne uzupełnienie wdrożenia nowego Wspólnotowego kodeksu celnego zaproponowanego przez Komisję⁽¹⁾, na temat którego Komitet wypowiedział się już w odrębnej opinii.

1.2 Przyjęcie proponowanego skomputeryzowanego systemu wymaga wspólnego i skoordynowanego działania wszystkich państw członkowskich nie tylko w odniesieniu do

administracji celnej, ale również organów granicznych innych niż urzędy celne, na których będzie spoczywało zadanie wprowadzenia w życie koncepcji **punktów kompleksowej obsługi i punktów kompleksowej kontroli**. Dzięki realizacji obydwu tych celów procedury celne staną się łatwiejsze, szybsze i mniej kosztowne dla podmiotów gospodarczych, a organy celne będą mogły przeprowadzać o wiele sprawniej kontrole związane z zarządzaniem ryzykiem.

1.3 Państwa członkowskie zrealizowały już znaczne inwestycje celem wdrożenia elektronicznych systemów celnych, ale systemy te różnią się istotnie między sobą, zarówno pod względem poziomu zaawansowania, jak również przepisów i wykorzystywania danych. Obecny stan harmonizacji jest zatem niedostateczny; istnieje również poważniejszy, wciąż nierozwiązany problem braku **interoperacyjności między systemami**.

⁽¹⁾ COM(2005) 608 końcowy